

Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w celu wniesienia pisma procesowego do sądu w postępowaniu cywilnym.

Alina Waloszczyk

XXI wiek to wiek informatyzacji. Technologia jest coraz bardziej zaawansowana i coraz mniej zrozumiała dla starszych pokoleń. Pociąga to za sobą strach przed wszystkim, co elektroniczne, co nowsze i całkiem nowe, co nowoczesne i niewymagające takiego zaangażowania człowieka. Czy słusznie? Czy oznacza to, że człowiek będzie niepotrzebny? Nie. Nadrzędnym celem wprowadzanych i postulowanych zmian jest usprawnienie pracy polskiego sądownictwa nie poprzez redukcję zatrudnienia, ale ‘maksymalizację zysków’ z tego płynących, czyli zwiększenie wydajności pracy i skrócenie czasu oczekiwania. Dlatego właśnie zmierzamy w kierunku stworzenia swoistego **e-sądu**¹. Nie, by zastąpić kogokolwiek, ale ułatwić życie i funkcjonowanie przedsiębiorcom, a także sądom. Chcemy, by pisma procesowe wnoszone za pośrednictwem Internetu, czy zwykłego e-maila, były równoznaczne z wniesieniem go w formie tradycyjnej. By postępowanie w sprawach gospodarczych uregulowane w Kodeksie Postępowania Cywilnego² przebiegały odtąd szybko i sprawnie, a koszty tego postępowania były coraz niższe.

Próby takiego usprawnienia postępowania były i są podejmowane w innych procedurach, karnej i administracyjnej, a także w ordynacji podatkowej, nie są jednak doskonałe, mają wiele braków, które warto byłoby jak najszybciej wyeliminować, a przynajmniej nie popełnić podobnych w procesie zmian procedury cywilnej.

¹ Projekt studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach CBKE (Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej), przy współpracy studentów Politechniki Wrocławskiej, pod kierunkiem mgr Sylwii Koteckiej oraz prof. dr hab. Jacka Gołaczyńskiego.

² Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r., Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.; dalej – KPC.

Procedura administracyjna poszła jak na razie najdalej w zakresie wykorzystania środków komunikacji elektronicznej, podobnie jak ordynacja podatkowa ściśle z nią związana. W kodeksie karnym³ pojawia się natomiast definicja dokumentu, która odbiega jednak od definicji dokumentu elektronicznego wprowadzonej ustawą o informatyzacji⁴. Takie problemy pojawiają się również w interesującym nas postępowaniu cywilnym, bowiem termin: „elektroniczny nośnik informacyjny” nie pokrywa się z żadną z definicji z ustawy o informatyzacji, której jednym z celów, było właśnie ujednoczenie tejże terminologii.

Zarówno problemy terminologiczne jak i opieszałość organów wykonawczych w wydawaniu rozporządzeń nie sprzyjają zelektronizowaniu polskiego sądownictwa. Delegacja ustawowa, wprowadzona w art.125§4 KPC wciąż nie została wykonana, co dla niniejszej pracy ma szczególne znaczenie.

Wnoszenie pism procesowych do sądu, warunki formalne, jakie muszą one spełniać, opłaty, którym podlegają, a także regulacja wniesienia pisma procesowego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej jest zawarta w artykułach 125 – 130⁴ KPC oraz 187-205 KPC.

Celem projektu ‘e-sąd’ jest dostosowanie tych przepisów do wymogów, jakie niesie za sobą współczesna technologia, urzeczywistnienie postulatu stworzenia społeczeństwa informacyjnego; by możliwym stało się wniesienie pisma procesowego do sądu w formie elektronicznej, uzyskanie odpowiedzi na to pismo w formie elektronicznej, dostarczenie dowodów w tejże formie, a nawet dokonanie opłaty za pośrednictwem Internetu. Proces ten został już zapoczątkowany, o czym najlepiej świadczą wspomniane przeze mnie art. 125§4 oraz 125§2 KPC. Jest więc możliwość, ale brak regulacji szczegółowej.

Praca ta będzie swoistą argumentacją oraz uzasadnieniem konieczności stworzenia nowej regulacji prawnej i uzupełnienia obecnie istniejącej, pod kątem usprawnienia postępowania cywilnego, w szczególności w sprawach gospodarczych, a głównym jej celem będzie zaprojektowanie konkretnych zmian w przepisach obowiązujących.

³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.

⁴ Ustawa z dnia 17 lutego 2005r., Dz. U. Nr 64, poz. 565 z późn. zm.; dalej – ustawa o informatyzacji;

Terminologia kpc. Wniesienie pisma procesowego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Jednym z założeń ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne było stworzenie swoistej terminologii i definicji legalnych terminów, co do których, ilekroć były używane powstawały wątpliwości. W art. 3 ustawy pojawia się słowniczek określeń, którego pkt 1 definiuje **informatyczny nośnik danych**, natomiast pkt 2 **dokument elektroniczny**. Dla niniejszej pracy istotne będzie również rozumienie pojęcia **środków komunikacji elektronicznej**, które pojawia się w pkt 3 art. 3 ustawy, gdzie następuje odesłanie do ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną⁵.

Jednym z podstawowych zadań ustawy o informatyzacji jest jednak określenie zasad wymiany informacji drogą elektroniczną, w tym dokumentów elektronicznych, pomiędzy podmiotami publicznymi a podmiotami niebędącymi podmiotami publicznymi, jak również ustalenia i publikacji specyfikacji rozwiązań stosowanych w oprogramowaniu umożliwiającym łączenie oraz wymianę informacji, w tym przesyłanie dokumentów elektronicznych pomiędzy systemami teleinformatycznymi wyżej wymienionych podmiotów.⁶ Zakres podmiotowy ustawy określony w art. 2 ust.1 obejmuje sądy, zgodnie jednak z zastrzeżeniem ust. 3 z wyłączeniem Sądu Najwyższego oraz sądów administracyjnych, poza przypadkami, gdy w związku z realizacją zadań przez te podmioty mają one obowiązek przekazywania informacji do i od podmiotów niebędących organami administracji rządowej. Wówczas zastosowanie ma art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy o informatyzacji⁷.

Zgodnie z art. 125§2 KPC pisma procesowe wnosi się na urzędowych formularzach lub też na elektronicznych nośnikach informatycznych. W §4 tegoż artykułu znajduje się delegacja dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia, w którym określi szczegółowe zasady i termin wprowadzenia techniki informatycznej, warunki jakim powinny odpowiadać elektroniczne nośniki informatyczne, na których pisma procesowe mają być wnoszone a także tryb odtwarzania danych na nich zawartych oraz sposób ich przechowywania i zabezpieczania, uwzględniając

⁵ Ustawa z dnia 18 lipca 2002r., Dz. U. Nr 144, poz. 1204 z późn. zm.;

⁶ Art. 1 pkt 6,7;

⁷ Art. 13 ust. 2 pkt 1: Podmiot publiczny realizujący zadania publiczne przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej do przekazywania danych pomiędzy tym podmiotem a podmiotem niebędącym organem administracji rządowej zapewnia, aby system teleinformatyczny służący do wymiany danych pomiędzy tym podmiotem a podmiotami niebędącymi organami administracji rządowej, poza minimalnymi wymaganiami, o których mowa w ust. 1, spełniał wymóg równego traktowania rozwiązań informatycznych;

przy tym stan wyposażenia sądów w odpowiednie środki techniczne i poziom rozwoju technik informatycznych. Do tej pory rozporządzenie to nie zostało wydane.

Jak widać KPC posługuje się pojęciem **elektronicznego nośnika informatycznego**, które nie jest tożsame z terminem: **informatyczny nośnik danych**. Zgodnie z ustawą o informatyzacji przez informatyczny nośnik danych rozumiemy materiał lub urządzenie służące do zapisywania, przechowywania i odczytywania danych w postaci cyfrowej lub analogowej.⁸ Pojęcia tego nie należy również utożsamiać ze środkami komunikacji elektronicznej, czyli rozwiązaniami technicznymi, w tym urządzeniami teleinformatycznymi i współpracującymi z nimi narzędziami programowymi, umożliwiającymi indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną⁹.

Odchodząc już od różnicy terminologicznej pomiędzy elektronicznym nośnikiem informatycznym, którego notabene ustawodawca nie definiuje, a informatycznym nośnikiem danych, należy zastanowić się czy użycie tego terminu jest trafne?

Wniesienie pisma procesowego na elektronicznym nośniku informatycznym oznacza, iż wnoszący pismo podmiot będzie musiał dostarczyć dane przechowywane na tym nośniku (bowiem służy on do zapisania, przechowywania i odczytania danych na nim zawartych) osobiście lub też za pośrednictwem poczty do sądu, co niewiele zmieni w sytuacji obecnie istniejącej. Unowocześni to jedynie formę zapisu, ale zrodzi również lawinę komplikacji; mogą pojawić się problemy z odczytaniem informacji na nośniku zawartych, nośnik ten może ulec uszkodzeniom mechanicznym; równie realne jest niebezpieczeństwo istnienia wirusów i wprowadzenia ich do systemu informatycznego sądu bądź też brak odpowiedniego oprogramowania i w konsekwencji niemożność odczytania danych¹⁰.

O wiele korzystniejszym rozwiązaniem byłoby wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej do wnoszenia pism procesowych, czego nie możemy uczynić na podstawie istniejącej regulacji prawnej, gdyż art. 125§2 KPC nie przewiduje takiej sposobności. Dlatego też proponowane zmiany przepisów będą szły w tym kierunku, pozostawiając również możliwość wniesienia pisma procesowego za pomocą informatycznego nośnika danych, bowiem w niektórych przypadkach może to być wskazane, np.: w sytuacji, gdy nie można załączyć do elektronicznego formularza wszystkich koniecznych e-dowodów, czy e-dokumentów, co spowodowane jest ich

⁸ Art. 3 pkt 1;

⁹ Art. 2 pkt 3 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną w związku z art. 3 pkt 4 ustawy o informatyzacji;

¹⁰ Takie problemy mogą pojawić się w Sądzie Rejonowym Wrocław – Fabryczna, który zarządzeniami wewnętrznymi umożliwił wnoszenie pism procesowych w formie elektronicznej (e-mail); rozwiązaniem tych problemów ma być przesyłanie przez podmiot wnoszący program, który umożliwi, w razie kłopotów technicznych, otwarcie danego dokumentu, co jest jednak równoznaczne z możliwością zawirusowania systemu teleinformatycznego sądu.

rozmiarem bądź formą. Być może ten sposób przekazywania danych nie ułatwi postępowania, ale w pewnych przypadkach sprawi, że będzie ono w ogóle możliwe, w sensie, iż będzie możliwe wprowadzenie danych w formie elektronicznej do systemu informatycznego sądu poprzez informatyczny nośnik danych i prowadzenie dalszej części sprawy w formie elektronicznej (e-doręczenia). Dlatego uważam, że pozostawienie możliwości wnoszenia pism procesowych na informatycznych nośnikach danych obok wykorzystania środków komunikacji elektronicznej jest tu jak najbardziej wskazane.

W związku z uwagami powyższymi propozycja zmiany art. 125§2 oraz 125§4 KPC jest następująca:

art. 125§2¹¹

Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, pisma procesowe wnosi się na urzędowych formularzach lub na formularzach elektronicznych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W sprawach, w których wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej będzie szczególnie utrudnione pozostawia się możliwość wniesienia pisma procesowego na informatycznym nośniku danych.

art. 125§4¹²

Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i termin wprowadzenia techniki informatycznej, warunki techniczne wykorzystania środków komunikacji elektronicznej oraz wzory i sposób udostępnienia stronom formularzy elektronicznych, a także warunki, jakim powinny odpowiadać informatyczne nośniki danych, na których pisma procesowe w przypadkach szczególnie utrudnionych mogą być wniesione, tryb odtwarzania danych w nich zawartych oraz sposób ich przechowywania, uwzględniając stan wyposażenia sądów w odpowiednie środki techniczne i poziom rozwoju technik informatycznych.

¹¹ Art. 125§2 w obecnym brzmieniu: Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, pisma procesowe wnosi się na urzędowych formularzach lub na elektronicznych nośnikach informatycznych.

¹² Art. 125§4 w obecnym brzmieniu: Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady i termin wprowadzenia techniki informatycznej, warunki jakim powinny odpowiadać elektroniczne nośniki informatyczne, na których pisma procesowe mają być wnoszone, tryb odtwarzania danych na nich zawartych oraz sposób ich przechowywania i zabezpieczania, uwzględniając stan wyposażenia sądów w odpowiednie środki techniczne i poziom rozwoju technik informatycznych.

E-załączniki do elektronicznych formularzy. Pojęcie dokumentu w kpc. Dokument elektroniczny.

Ustawa o informatyzacji definiuje w art.3 pkt 2 **dokument elektroniczny**, jako stanowiący odrębną całość znaczeniową zbiór danych uporządkowanych w określonej strukturze wewnętrznej i zapisany na informatycznym nośniku danych. W KPC nie pojawia się definicja dokumentu czy dokumentu elektronicznego. Definicja dokumentu znajduje się natomiast w Kodeksie Karnym z 1997 w art.115§14, który stanowi, iż dokumentem jest każdy przedmiot lub inny zapisany nośnik informacji, z którym jest związane określone prawo, albo który ze względu na zawartą w nim treść stanowi dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne. I tu jednak nie ma pojęcia dokumentu elektronicznego, którego znaczenie jest dla nas najbardziej istotne. Postulować więc należy zdefiniowanie dokumentu elektronicznego na potrzeby postępowania cywilnego. Nie możemy jednak w prosty sposób wykorzystać definicji z ustawy o informatyzacji, gdyż definicja ta nie współgrałaby z propozycją zmian przepisów, którą przedstawiłam wyżej. Zgodnie z nią bowiem zbiór danych powinien być zapisany na informatycznym nośniku danych, co uniemożliwiłoby tym samym objęcie tą definicją formularzy elektronicznych jak i załączonych do nich dokumentów, które również powinny być zdefiniowane. Zarówno elektroniczny formularz jak i załączone do niego dokumenty, czy nawet tzw. e-dowody, tzn. dowody w formie elektronicznej, nie zawsze będą spełniać warunek zapisu na informatycznym nośniku danych. Elektroniczny formularz wraz z załącznikami będzie przecież w formie elektronicznej przesyłany do sądu, co powoduje, że w momencie przesyłu danych, nie są one zapisane chwilowo na żadnym nośniku, chyba że przyjmujemy dosyć kontrowersyjną koncepcję, że Internet stanowi nośnik danych. W związku z powyższym definicja ta powinna być na tyle pojemna by obejmować nie tylko zbiór uporządkowanych danych w określonej strukturze wewnętrznej i zapisanych na informatycznym nośniku danych, ale również dane, które na takim nośniku nie będąc zapisane, będą dołączone do elektronicznego formularza jako załącznik i przesłane do sądu za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Propozycja definicji dokumentu elektronicznego:

Dokument elektroniczny – to stanowiący odrębną całość znaczeniową zbiór danych uporządkowanych w określonej strukturze wewnętrznej i zapisany na informatycznym nośniku danych albo przesyłany za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Definicja ta jednak nie będzie w pełni zrozumiała dopóty dopóki posługujemy się terminem 'struktury wewnętrznej', który to termin może być różnorodnie interpretowany. Należałoby więc dookreślić pojęcie struktury wewnętrznej poprzez odpowiednią regulację prawną lub techniczną.

Podpis elektroniczny.

Jeśli postulaty tegoż artykułu staną się rzeczywistością to nieuniknione okaże się posługiwanie podpisem elektronicznym, celem identyfikacji podmiotu wnoszącego pismo procesowe przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. **Podpis elektroniczny**, zgodnie z ustawą o podpisie elektronicznym¹³, to dane w postaci elektronicznej, które wraz z innymi danymi, do których zostały dołączone lub, z którymi są logicznie powiązane, służą do identyfikacji osoby składającej podpis elektroniczny¹⁴. W ustawie został również zdefiniowany **bezpieczny podpis elektroniczny**¹⁵, który dla tematyki niniejszego artykułu będzie istotniejszy. Bezpieczny podpis elektroniczny to nic innego jak podpis elektroniczny, który jednak posiada szereg dodatkowych cech:

1. jest przyporządkowany wyłącznie do osoby składającej ten podpis,
2. jest sporządzany za pomocą, podlegających wyłącznej kontroli osoby składającej podpis elektroniczny, bezpiecznych urządzeń służących do składania podpisu elektronicznego i danych służących do składania tegoż podpisu.
3. jest powiązany z danymi, do których został dołączony, w taki sposób, że jakakolwiek późniejsza zmiana tych danych jest rozpoznawalna.

Zgodnie z art. 5 ust.1 ustawy o podpisie elektronicznym bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu wywołuje skutki prawne tożsame z dokumentami opatrzonymi podpisami własnoręcznymi, jeżeli został złożony w okresie ważności tego certyfikatu. Teoretycznie więc nie ma przeszkód by wszcząć postępowanie cywilne przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli pismo w ten sposób wniesione podpiszemy bezpiecznym podpisem elektronicznym. Jednakże na tym etapie pozostaje zbyt wiele nierozwiązanych kwestii, związanych z bezpiecznym podpisem elektronicznym i jego zastosowaniem w KPC. *Konieczna więc jest regulacja szczegółowa, w drodze rozporządzenia,*

¹³ Ustawa z dnia 18 września 2001r., Dz. U. Nr 130, poz. 1450 z późn. zm.

¹⁴ Art. 3 pkt 1;

¹⁵ Art. 3 pkt 2;

warunków jakim musi odpowiadać bezpieczny podpis elektroniczny dołączany przede wszystkim do formularzy elektronicznych, a także regulacja braków formalnych, w wypadku gdy podpis ten będzie bezskuteczny po upływie ważności certyfikatu.

Wnoszenie podań oraz wniosków, a także dokonywanie innych czynności w postaci elektronicznej przez odbiorców usług certyfikacyjnych, gdy przepisy prawa wymagają składania ich w szczególnej formie lub określonego wzoru, będzie możliwe w terminie do dnia 1 maja 2008 r.¹⁶. Obowiązkiem ustawowym organów władzy publicznej jest zapewnienie takiej możliwości.

Data wszczęcia postępowania przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Chwila wszczęcia postępowania oraz wniesienia pisma procesowego do sądu najczęściej określona jest ustawowo. Tak też jest w przypadku Kodeksu Postępowania Administracyjnego¹⁷, gdzie w art. 57§5 pkt 1 stanowi, że termin zostanie zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało wysłane w formie dokumentu elektronicznego za poświadczeniem przedłożenia do organu administracji publicznej. Regulacja ta jednak nie jest niestety terminowo zgodna z ustawą o informatyzacji, a raczej z rozporządzeniem wykonawczym do tej ustawy w sprawie doręczania dokumentów elektronicznych podmiotom publicznym. W rozporządzeniu tym jest mowa o **urzędowym poświadczeniu odbioru** pisma procesowego wniesionego do sądu w postaci elektronicznej. Urzędowym poświadczeniem odbioru są dane elektroniczne dołączone do dokumentu elektronicznego doręczonego podmiotowi publicznemu lub połączone z tym dokumentem w taki sposób, że jakakolwiek zmiana późniejsza dokonana w tym dokumencie jest rozpoznawalna.

Dane te zawierają: nazwę podmiotu publicznego, do którego wniesiono pismo, datę i czas doręczenia – wprowadzenia do systemu teleinformatycznego oraz datę i czas wytworzenia urzędowego poświadczenia odbioru.

KPC w art. 165§2 stanowi, iż oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu. Nie ma w KPC regulacji odnoszącej się do pism procesowych wnoszonych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, ale nawet bezpośrednio ustawodawca nie odwołuje się do informatycznych nośników danych.

¹⁶ Art. 58 ust 2 ustawy o podpisie elektronicznym;

¹⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r., Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071;

Bieżąca regulacja może jednak odpowiednio być do nich stosowana, gdyż praktycznie nie ma różnic między drogą tradycyjną i wniesieniu pisma procesowego w formie papierowej, a wniesieniem pisma na informatycznym nośniku danych, jeśli chodzi o samo 'dostarczenie' tego pisma do sądu.

Zgodnie jednak z wcześniej postulowanymi zmianami art. 125§2 oraz 125§4 KPC należy zmienić art. 165§2, celem określenia terminu wniesienia pisma procesowego, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej (elektroniczne formularze).

Art. 165§2

Oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego oraz przesłanie pisma procesowego do sądu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej będzie równoznaczne z wniesieniem go do sądu dopiero po wprowadzeniu pisma procesowego do systemu teleinformatycznego sądu oraz otrzymaniu wygenerowanego przez ten system urzędowego poświadczenia odbioru.

Chwilą wniesienia pisma procesowego będzie więc chwila wprowadzenia formularza elektronicznego do systemu teleinformatycznego sądu, po czym system ten wygeneruje urzędowe poświadczenie odbioru i następnie prześle je do wnoszącego pismo procesowe. W tym wypadku istotne będzie więc to, kiedy sąd otrzymał pismo, a nie chwila jego wysłania.

Kwestia 'podmiotowa'. E-doręczenia.

Artykuł ten nie jest wprawdzie poświęcony elektronicznej formie doręczeń, jednak temat ten nieodłącznie wiąże się z wnoszeniem pism procesowych do sądu, w związku z czym autorka przedstawi również pewne sugestie co do trybu i formy e-doręczeń.

Do kogo wnosimy pismo procesowe?

W związku z możliwością wnoszenia pism procesowych na elektronicznych formularzach, koniecznym jest dostosowanie technologiczne warunków, jakimi dysponują sądy do odbierania pism procesowych dostarczanych w tejże formie. Kwestie obecnie poruszane będą przedmiotem rozporządzenia lub też regulaminu wewnętrznego sądu.

Najlepszym rozwiązaniem byłoby stworzenie centralnego serwera sądownictwa, który byłby swoistym łącznikiem pomiędzy podmiotami wnoszącymi pisma procesowe a ich odbiorcami. Natomiast w ramach poszczególnych sądów stworzyć należałoby elektroniczne biuro podawcze. Po wypełnieniu elektronicznego formularza podmiot wysyła go na adres podany na stronie, na której formularz ten jest dostępny i otrzymuje:

1. Urzędowe poświadczenie odbioru.
2. Adres e-mail, login oraz hasło dla doręczeń. Adres ten będzie automatycznie generowany przez serwer sądowy. Dalsze pisma sąd, do którego wniesiono pismo procesowe, będzie wysyłał na nadany stronie adres.

Uzasadnieniem dla wprowadzenia takiego a nie innego rozwiązania są chociażby problemy, z serwerami poszczególnych portali internetowych. Jeśli dany serwer przestanie funkcjonować prawidłowo, chwilowo się zawiesi bądź wystąpią inne problemy natury technicznej, może to mieć negatywne konsekwencje dla podmiotu wnoszącego pismo procesowe, gdyż nie będzie mógł otrzymać w danym momencie odpowiedzi na to pismo.

E-doręczenia wymagają zmiany KPC, pod kątem doręczania pism przez sąd do obywatela w formie elektronicznej. Otóż sąd będzie wysyłał wszelkie pisma na adres wygenerowany przez serwer główny, który otrzyma za pośrednictwem tego serwera. Najlepszym sposobem potwierdzenia otrzymania danego pisma przez podmiot wnoszący będzie potwierdzenie transmisji danych. Od tego momentu będą liczyły się wszelkie terminy.

Wnioski

Artykuł ten nie wyczerpuje tematyki e-sądu. Poruszone zostały w nim tylko kwestie wnoszenia pism procesowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,

a także bardzo ogólnie pewne rozwiązania podmiotowe, celem umożliwienia takiej formy wszczęcia postępowania cywilnego. Tematyka jest bardzo szeroka. Pozostaje nierozwiązana kwestia digitalizacji dokumentów, które mogą stanowić załącznik do elektronicznych formularzy, takich jak np.: weksel, czek, wariant czy rewers. Ich elektroniczna postać nie może być podstawą do wydania orzeczenia przez sąd, bowiem dokumenty te nie występują w postaci elektronicznej. Należałoby więc zmienić prawo czekowe i wekslowe i wprowadzić dokumenty te w formie elektronicznej.

Zmian będzie sporo. Równie dużo rozporządzeń, które są konieczne do uregulowania kwestii szczegółowych, a także technologicznych.

Jednakże biorąc pod uwagę konieczność tych zmian i fakt, że są one już zapoczątkowane warto zrobić to od początku do końca, precyzyjnie i w sposób kompletny.